Resultaatfinanciering voor de gebouwde omgeving: slim financieren op impact

Jules Hercules (InvestNL) en Thomas Dekker (SVn)

SVn
jaar samen vooruit

Jules Hercules

Team lead Gebouwde omgeving
Invest-NL

E-mailadres: jules.hercules@invest-nl.nl

Thomas Dekker

Product Owner business development
SVn

E-mailadres: t.dekker@svn.nl

Agenda

- Wat is resultaatfinanciering?
- Welke vormen bestaan er?
- De resultaatladder
- Toepassing in de gebouwde omgeving
- Welke beleidsdoelen raakt dit?
- Voorbeeld van een bedrijventerrein

Wat is resultaatfinanciering?

Een financieringsmodel waarbij betaling afhankelijk is van behaalde resultaten en niet van uitgevoerde activiteiten.

Betaling achteraf

Pas na objectief gemeten resultaat

Meetbaar resultaat

Geen meting = geen betaling

Bekende waarde

Vooraf overeengekomen prijs per resultaat

Outcome payer

Er is een probleemeigenaar die betaalt

Loslaten van controle

Vrijheid in de aanpak, sturing op resultaat

Hoe verhoudt zich dit tot subsidie of lening?

Traditionele subsidie

Traditioneel

- ✓ Inspannings- of taakgericht
- ✓ Betaling ongeacht resultaat
- ✓ Lage financiële risico's voor uitvoerder
- ✓ Weinig prikkel tot effectiviteit

Traditionele lening

Traditioneel

- ✓ Altijd terugbetaling + rente
- ✓ Geldverstrekker loopt risico wanbetaling
- ✓ Werkt goed bij laag-risico projecten
- ✓ Moeilijk bij lange aanlooptijden

Resultaat-financiering

Innovatief

- ✓ Betaling alleen bij bewezen resultaat
- ✓ Geen resultaat = geen betaling
- ✓ Ideaal voor hoog-risico projecten
- ✓ Werkt goed bij lange aanloopperiode

Hoe wordt dit toegepast? De resultaatladder

INSPANNINGSGERICHT | TAAKGERICHT | RESULTAATGERICHT

Hier begint echte resultaatfinanciering

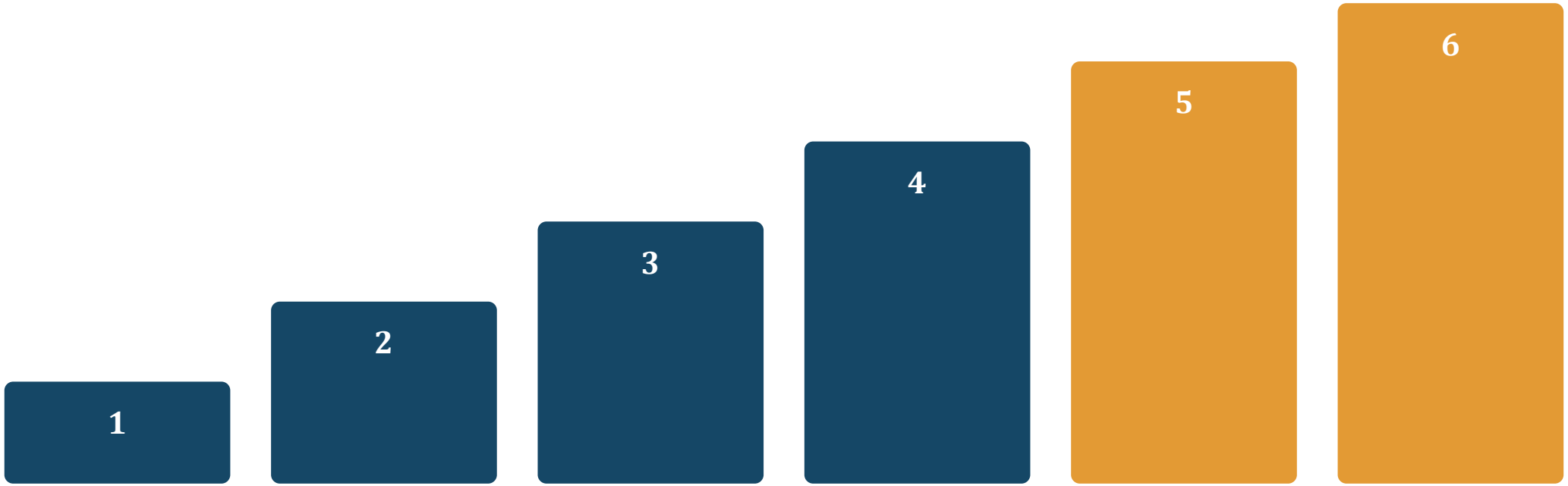

Subsidie	P×Q	Kwaliteit	Output	Outcome	Impact
Geen doelen	Aantal × prijs	Indicatoren	Voltooide activiteit	Echte verandering	T.o.v. controlegroep

Welke vormen van resultaatfinanciering bestaan er?

Impact Linked Loan

Rentekorting bij bewezen duurzaamheidsresultaat

Performance-Based Contracting

Betaling gekoppeld aan meetbare KPI's

Pay-for-Success

Directe resultaatafspraak overheid – uitvoerder

Social Impact Bond

Private investeerders prefinancieren het resultaat

Resultatenfonds

Bundelt meerdere resultaatcontracten in één fonds

Brabant Outcomes Fund

Eén fonds, meerdere sociaal ondernemers, de provincie als outcome payer

Financiers prefinancieren

Stichting DOEN, Oranje Fonds, Rabobank Foundation

Sociaal ondernemers voeren uit

Thema arbeidsmarkt: mensen aan het werk helpen

Resultaat onafhankelijk gemeten

Afgesproken maatschappelijke resultaten per ondernemer

Provincie betaalt financiers terug

Provincie Noord-Brabant is de outcome payer

83

Aanmeldingen ondernemers

5

Geselecteerde impact makers

4

Behaalden het resultaat

Resultaatfinanciering voor GelijkGezond

Meer gezonde levensjaren voor mensen met minimuminkomens

Investeerders verstrekken voorfinanciering

Invest-NL samen met oa PGGM, Rabobank Foundation en Noaber

“Doorbijter” wordt ingezet

Domeinoversteigend traject gericht op het terugkrijgen van *grip* op het leven

Resultaat bepaald middels vooraf afgestemde methodiek

Bespaarde kosten en afgeronde trajecten

Outcome payers betalen terug

Gemeente en zorgverzekeraar betalen bij resultaat

€ 4 mln

Voorfinanciering in de vorm van lening

5

Opschaling naar 5 gemeenten

€48.6 mln

Verwachte kostenbesparing

Startbijeenkomst GelijkGezond

Toepassing in de Gebouwde Omgeving

Toepassingen in de gebouwde omgeving

Woningmarkt

Woningeigenaren stimuleren in energiebesparing, groene daken en waterbuffering in tuinen.

Kantorenmarkt

Gezond binnenmilieu, slimme energiebesparing en energieopslag.

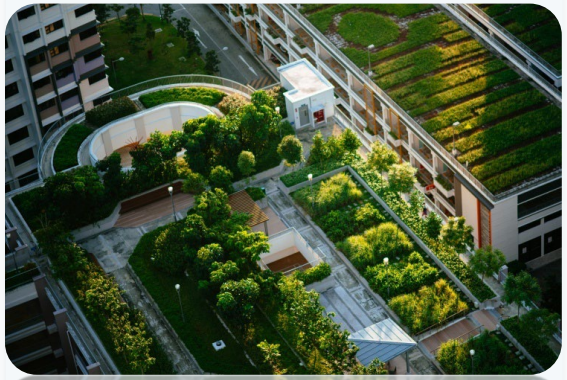

Gebieds ontwikkeling

Investeren in duurzaam mobiliteit, warmte infrastructuur, klimaatadapatie en vergroening.

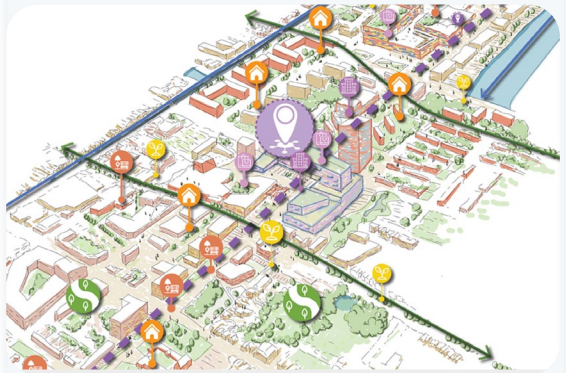

Bedrijventerreinen

Een collectieve aanpak bundelt CO_2-reductie, netontlasting, vergroening, hittestress en waterberging.

Toepassingen in de gebouwde omgeving

Woningmarkt

Woningeigenaren stimuleren in energiebesparing, groene daken en waterbuffering in tuinen.

Kantorenmarkt

Gezond binnenmilieu, slimme energiebesparing en energieopslag.

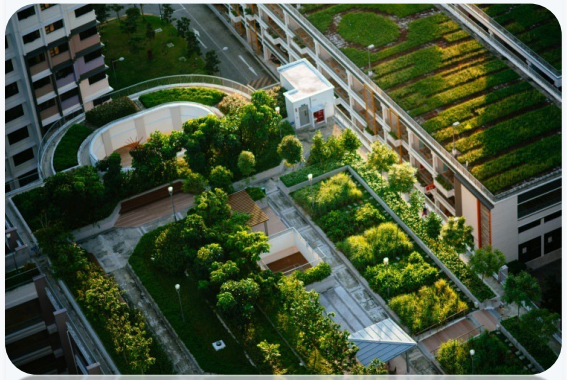

Gebieds ontwikkeling

Investeren in duurzaam mobiliteit, warmte infrastructuur, klimaatadapatie en vergroening.

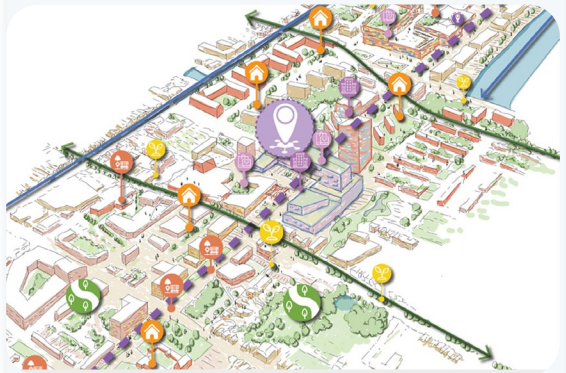

Bedrijventerreinen

Een collectieve aanpak bundelt CO_2-reductie, netontlasting, vergroening, hittestress en waterberging.

Voordelen resultaatfinanciering

Voordelen baathouders

In dit voorbeeld is de overheid de baathouder:

- **Samenvoegen van beleidsdoelstellingen**
  Eén instrument, meerdere doelen: efficiëntere inzet van overheidscapaciteit.
- **Bundelen van regelingen & subsidies**
  Eén financieringspakket: minder versnippering, minder administratieve overhead.
- **Heldere impact op overheidsmiddelen**
  Overheid krijgt directe meetbare verantwoording over de besteding van publieke middelen.

Voordelen investeerders

In dit voorbeeld zijn bedrijven de investeerders:

- **Investeren in maatregelen zonder directe cashflow**
  Bijvoorbeeld waterbuffering of klimaatadaptatie.
- **Lange termijn zekerheid**
  Voor een lange periode ontvangen de investeerders een vergoeding voor het resultaat.
- **Integrale aanpak**
  Mogelijkheid om meerdere maatregelen te investeren en in collectief verband.

De 5 grootste barrières voor toekomstbestendig bedrijventerreinen

01

Lage organisatiegraad

Zonder samenwerking tussen bedrijven stokt collectieve verduurzaming.

02

Netcongestie

Het volle elektriciteitsnet belemmert elektrificatie en lokale opwek.

03

Onduidelijke businesscase

Ondernemers missen urgentie door lange terugverdientijden en beperkte baten.

04

Versnipperd beleid

Gebrek aan regie en samenhang tussen overheden vertraagt structurele aanpak.

05

Financiering in vroege fases

Planfase is duur en risicovol; banken haken vroegtijdig af.

SVn

Welke bedoelstellingen raakt dit?

Geschikt zodra het doel meetbaar is en er een probleemeigenaar is die wil betalen voor het resultaat

Klimaat & energie

Klimaat en Groene Groei, EZK, Netbeheerders

CO_2-reductie · energiebesparing · netontlasting

Klimaatadaptatie & water

IenW, Rijkswaterstaat, Waterschappen

minder wateroverlast · waterberging

Natuur & biodiversiteit

LNV, provincies

stikstofreductie · biodiversiteitsherstel

Wonen & ruimtelijke ordening

BZK / VRO

woningbouw · verduurzaming · herstructurering

Arbeidsmarkt & sociaal domein

SZW en gemeente

Re-integratie van personeel

Zorg & welzijn

VWS

Verbeteren van woon- en werkomgeving

Economie & ondernemerschap

EZK, gemeente

Innovatie · werkgelegenheid

Veiligheid & justitie

JenV, gemeente

Recidive · criminaliteitspreventie

Onderwijs

OCW

schooluitval · laaggeletterdheid · kansengelijkheid

Mobiliteit

IenW

modal shift · filedruk · verkeersveiligheid

Welke bedoelstellingen op bedrijventerreinen?

Resultaatfinanciering maakt het mogelijk meerdere beleidsdoelen tegelijk te adresseren, één instrument is efficiënter dan losse regelingen.

CO_2-reductie

Economische Zaken & Klimaat

Netontlasting

Economische Zaken & Klimaat

Vergroening

Binnenlandse Zaken

Waterberging

Infrastructuur & Waterstaat

Welke bedoelstellingen op bedrijventerreinen?

CO_2-reductie

Economische Zaken & Klimaat

Netontlasting

Economische Zaken & Klimaat

Vergroening

Binnenlandse Zaken

Waterberging

Infrastructuur & Waterstaat

Prijs voor een resultaat

CO_2-reductie

€100 / ton

ETS-schaduwprijs

Realistisch bedrag conform MKBA-methodiek. €100/ton geldt als ondergrens voor de sociale kosten van CO_2-uitstoot.

Netontlasting

€150 / kW

Vermeden netverzwaring

Reflecteert de hoge vermeden kosten voor netbeheerders en het Ministerie van EZ.

Vergroening

€20 / m²

Ecosysteemdiensten

Gebaseerd op de maatschappelijke waarde van ecosysteemdiensten: hittestressreductie en biodiversiteit.

Waterberging

€20 / m³

Vermeden wateroverlast

Gebaseerd op vermeden schade door wateroverlast en besparing op rioolvervanging (IenW / Rijkswaterstaat).

Resultatenfonds Bedrijventerreinen

Dit resultatenfonds voor bedrijventerreinen is een instrument voor **resultaatfinanciering** waarbij in dit voorbeeld meerdere ministeries (bijvoorbeeld, BZK, EZK, KGG en IenW) optreden als *outcome payers* om collectieve verduurzaming te stimuleren.

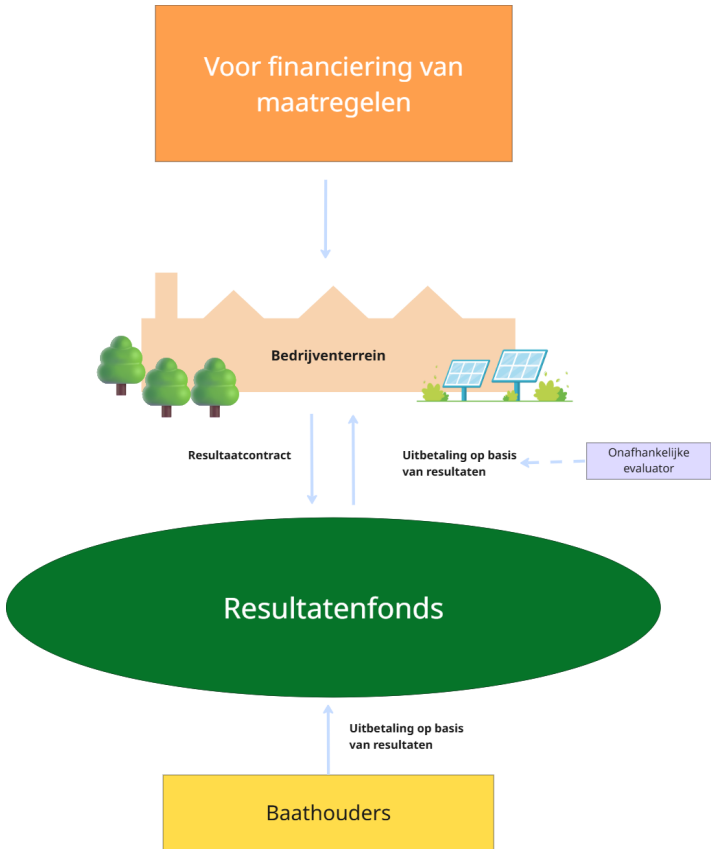

De kernmerken van een dergelijk fonds zijn:

- Betaling per eenheid succes:

  Een jaarlijkse vergoedingen op basis van meetbare prestaties.

- Lange termijn zekerheid:

  Een resultaatcontract van 15 jaar voor een zekere cashflow

- Intergrale aanpak

  Bundeling van meerdere doelen binnen één resultatenfonds.

Uitwerking resultatenfonds

Uitwerking resultatenfonds

Uitwerking resultatenfonds

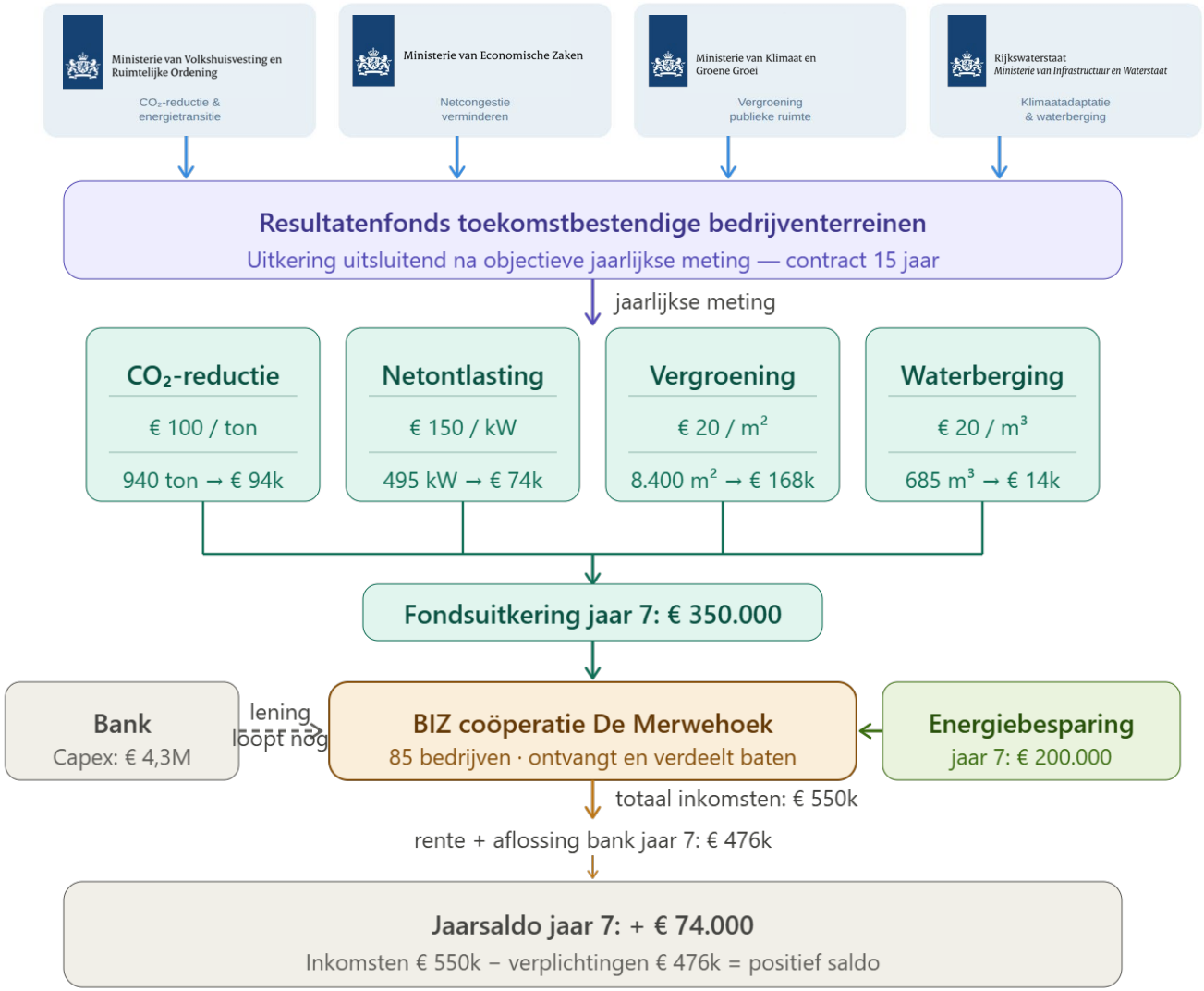

Het vervolg

Overzicht stakeholders

SVn Stimuleringsfonds Volkshuisvesting

TU Delft

NextGreen connecting green ambitions

WAGENINGEN UNIVERSITY & RESEARCH

Triodos Bank

PVB

DE TOEKOMST VAN RESULTAATFINANCIERING

HOE RESULTAATFINANCIERING KAN WORDEN VERANKERD IN BELEID

Rabobank

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

SOCIAL FINANCE NL

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Werklandschappen van de Toekomst

Uitwerken van het concept naar een propositie

- Vervolg
  - InvestNL en SVn werken dit concept verder uit
  - Concreet praktijkvoorbeeld uitwerken
  - Advies richting de ministeries
- Discussie / Vragen
  - Wie zijn logische baathouders — landelijk en lokaal te verbinden?
  - Welke baathouder bedragen zijn realistisch, en wie verbindt zich als eerste?
  - Hoe worden resultaten meetbaar; welke standaarden?
  - Wie loopt het risico bij het niet behalen van de resultaten?
  - Juridisch ontwerp: verplicht lidmaatschap, free-rider-clausules, entiteit?
  - Verhouding tot bestaande subsidies?
  - Financiering van de planfase — apart spoor of ander fonds?

Kansrijkheid:
"Resultaatfinanciering is een kansrijk instrument om bedrijventerreinen te verduurzamen."

Relevantie voor de eigen organisatie:
"Mijn organisatie zou een rol kunnen spelen in een resultatenfonds voor bedrijventerreinen."

Beleidsdoelen bundelen:
Een resultatenfonds voor bedrijventerreinen werkt het beste met:
A) één scherp beleidsdoel
B) meerdere gebundelde beleidsdoelen

Voorinvestering:
Wie moet de voorinvestering van de maatregelen doen?
A) publiek (overheid)
B) privaat (ondernemers)
C) investeerders

Directe toepasbaarheid
"Ik ken een concreet bedrijventerrein waar ik dit morgen op zou willen toepassen."

Dank voor de aandacht

SVn

jaar samen vooruit